

НАРЕДБА № 31 от 02.08.2006 г. за условията и реда за провеждане на изпит и за признаване на правоспособност на отговорен актюер, за признаване на правоспособност, придобита извън Република България, за формата на актюерската заверка, формата и съдържанието на актюерския доклад и на справките по Кодекса за застраховането, които отговорният актюер заверява, както и за формата и задължителното съдържание на годишния актюерски доклад по Кодекса за социално осигуряване
(Загл. изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.; изм., бр. 83 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.)

Обн. - ДВ, бр. 71 от 01.09.2006 г.; изм. и доп., бр. 51 от 03.06.2008 г.; изм. и доп., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 09.09.2013 г.; изм. и доп., бр. 54 от 01.07.2014 г.; изм., бр. 38 от 20.05.2016 г., в сила от 20.05.2016 г.; изм., бр. 6 от 19.01.2017 г., в сила от 19.01.2017 г.; изм. и доп., бр. 83 от 09.10.2018 г., в сила от 09.10.2018 г.

Издадена от председател на Комисията за финансов надзор

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.; доп., бр. 83 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) (1) С наредбата се уреждат условията и редът за провеждане на изпит и за признаване на правоспособност на отговорен актюер от Комисията за финансов надзор, наричана по-нататък "комисията".

(2) С наредбата се определят и изискванията за покрит хорариум по висша математика.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.) По реда на наредбата се признава и правоспособността на отговорен актюер в областта на застраховането, придобита извън Република България, както и правоспособността на отговорен актюер в областта на допълнителното пенсионно осигуряване, придобита в държава членка.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.) С наредбата се определят формата на актюерската заверка и формата и съдържанието на актюерския доклад и на справките, които отговорният актюер заверява съгласно изискванията на Кодекса за застраховането (КЗ).

(5) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) С наредбата се определят формата и задължителното съдържание на годишния актюерски доклад по чл. 123, ал. 1, т. 5 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.) Правоспособността на отговорния актюер може да бъде:

1. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.) пълна - когато обхваща правоспособност едновременно в областта на застраховането и допълнителното пенсионно осигуряване;

2. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.) частична - когато обхваща правоспособност в една или няколко от областите общо застраховане, животозастраховане и допълнително пенсионно осигуряване.

Чл. 3. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.; изм. и доп., бр. 54 от 2014 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.)

Лицата, които искат да им бъде призната правоспособност на отговорен актюер, полагат изпит пред изпитна комисия, определена от комисията или пред професионална организация на актюерите.

(2) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2014 г.) Изпитът пред комисията се състои от базов модул и три специализирани модула - „Животозастраховане“, „Рискови модели и общо застраховане“ и „Пенсионно осигуряване“. Изпитните модули могат да бъдат положени поотделно или в комбинация един с друг - по избор на заявителя, като се допуска явяване на специализиран модул само заедно с базовия модул или в случаите по чл. 12а, ал. 3 или 4.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.; предишна ал. 2, бр. 54 от 2014 г.) Изискването за успешно положен изпит по ал. 1 за признаване на правоспособност на отговорен актюер в областта на застраховането не се прилага, когато лицето има правоспособност на отговорен актюер, придобита извън Република България и призната от комисията по реда на глава трета.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; предишна ал. 3, бр. 54 от 2014 г.) Изискването за успешно положен изпит ал. 1 за признаване на правоспособност на отговорен актюер в областта на допълнителното пенсионно осигуряване не се прилага, когато лицето има правоспособност на отговорен актюер, придобита в държава членка и призната от комисията по реда на глава трета.

Глава втора

ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗПИТА И ПРИЗНАВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ НА ОТГОВОРЕН АКТЮЕР

Раздел I

Допускане до изпит пред комисията (Загл. - доп., бр. 51 от 2008 г.)

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; доп., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.; изм. и доп., бр. 54 от 2014 г.; изм., бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; изм., бр. 54 от 2014 г.) За допускане до изпит пред комисията се подава заявление по образец, утвърден от комисията. В заявлението се посочват и модулите на изпита, които лицето желае да положи. В случай че не е положен успешно базов модул, не могат да се посочват само специализирани модули.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. (изм. - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) документ, удостоверяващ, че лицето не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, когато заявлението се подава от лице, което не е български гражданин;

2. декларация, че лицето не е било през последните 3 години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;

3. декларация, че лицето не е обявявано в несъстоятелност и не се намира в производство по несъстоятелност;

4. декларация, че лицето не е лишено от право да заема материалноотговорна длъжност;

5. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2014 г.) нотариално заверен препис от диплома за завършено висше образование с присъдена образователно-квалификационна степен "магистър" или образователна и научна степен "доктор" с покрит хорариум по висша математика съгласно ал. 4;

6. доказателства, че лицето има поне тригодишен опит като актюер на застраховател, презастраховател, здравноосигурително дружество, пенсионноосигурително дружество, в органи, осъществяващи надзор върху дейността

на тези лица, или като хабилитиран преподавател по застраховане или актьорство, или като актьор в национална осигурителна институция.

(3) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2014 г.) Когато заявителят е допускан до изпит за признаване на правоспособност на отговорен актьор, към заявлението се прилагат само документите по ал. 2, т. 1 - 4. В този случай в заявлението се посочват номерът и датата на решението, с което заявителят е бил допуснат до изпит.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 54 от 2014 г.) Необходимият хорариум по висша математика е:

1. не по-малко от 120 академични часа лекции по висша математика, или

2. не по-малко от 60 академични часа лекции по статистика или застрахователна математика, заедно или поотделно, и не по-малко от 60 академични часа лекции по висша математика.

(5) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.; предишна ал. 4, бр. 54 от 2014 г.) Заявления по ал. 1 се подават в едномесечен срок от датата на оповестяване на решението по чл. 10, ал. 1 на електронната страница на комисията в интернет. Заявления, подадени извън посочения срок, не се разглеждат.

Чл. 5. Комисията може да изиска и други данни и документи, ако са необходими за вземане на решение за допускане до изпит.

Чл. 6. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 54 от 2014 г.; доп., бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) Комисията отказва допускането до изпит, ако:

1. заявителят е бил осъждан за умишлено престъпление от общ характер;

2. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2014 г.) заявителят няма завършено висше образование по чл. 4, ал. 2, т. 5 или не е покрил хорариума по висша математика съгласно чл. 4, ал. 4;

3. декларациите, представени от заявителя, не удостоверяват съответните обстоятелства по чл. 4, ал. 2, т. 2 - 4, изисквани от закона за признаване на правоспособност на отговорен актьор;

4. доказателствата по чл. 4, ал. 2, т. 6 не удостоверяват професионалния опит, изискван от закона за признаване на правоспособност на отговорен актьор;

5. установи, че заявителят е представил неверни данни или документи с невярно съдържание.

6. (нова - ДВ, бр. 54 от 2014 г.) не са спазени изискванията на чл. 12а, ал. 3;

7. (нова - ДВ, бр. 54 от 2014 г.) не е представен някой от документите по чл. 4, ал. 2 или по чл. 5.

8. (нова - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) са изминали по-малко от 3 години от влизането в сила на решението за отнемане на правоспособност на отговорен актьор.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.; изм. и доп., бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; доп., бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) Комисията се произнася по заявлението за допускане до изпит в 14-дневен срок от подаването му, а когато са били поискани допълнителни данни и документи - в 7-дневен срок от получаването им съответно от изтичането на срока по ал. 2.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; нова - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) Когато е необходимо представяне на допълнителни данни и документи, комисията изпраща съобщение и определя срок за предоставянето им, който не може да е по-кратък от 3 работни дни.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.; изм., бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) Лицата, които са допуснати до изпит за признаване на правоспособност на отговорен актьор, в 7-дневен срок от получаване на решението по ал. 1 заплащат съответната такса съгласно тарифата - приложение към чл. 27, ал. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор (ЗКФН).

Раздел II

Изпит пред комисията (Загл. - доп., бр. 51 от 2008 г.)

Чл. 8. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.; изм., бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.) Провеждането на изпит за признаване на правоспособност на отговорен актьор се организира от комисията не по-малко от веднъж на две години.

(2) Изпитът може да се провежда на части в два или повече последователни дни.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.; изм., бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) Право да се явят на изпит имат лицата, които са допуснати до изпита по реда на раздел I и са заплатили съответната такса съгласно тарифата - приложение към чл. 27, ал. 1 ЗКФН.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.) Комисията публикува изискванията относно тематичния обхват на изпита, реда за неговото провеждане, както и правилата за оценяване в официалния си бюлетин не по-късно от 3 месеца преди датата на изпита, съответно преди първата дата на изпита - когато изпитът се провежда на части. Тези обстоятелства се оповестяват и на електронната страница на комисията в Интернет, както и по друг подходящ начин.

Чл. 10. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.) Комисията насрочва с решение датата, съответно датите, за провеждане на изпита.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.) Комисията оповестява решението по ал. 1 и датата, съответно датите, за провеждане на изпита в официалния си бюлетин, както и чрез поставяне на съобщение на специално определено за целта място в сградата на комисията. Последното обстоятелство се удостоверява с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на председателя на комисията. Оповестяване на решението по ал. 1 и датата, съответно датите, за провеждане на изпита се извършва и на електронната страница на комисията в Интернет или по друг подходящ начин.

Чл. 11. (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) Изпитът се провежда от изпитна комисия в състав най-малко от трима членове с подходящи професионална квалификация и опит. Редът за работата и съставът на изпитната комисия се определят с решение на комисията.

(2) Изпитът е писмен и анонимен.

Чл. 12. (1) Резултатите от изпита се оформят в протокол с оценка съгласно правилата за оценяване. Протоколът се подписва от всички членове на изпитната комисия. Оценките са окончателни и не подлежат на преразглеждане.

(2) Резултатите от изпита се оповестяват по реда на чл. 10, ал. 2 в 14-дневен срок от датата на провеждане на изпита, съответно от последната дата на провеждане на изпита - когато изпитът се провежда на части.

(3) В срок 5 работни дни от обявяването на резултатите по ал. 1 лицата, които не са преминали успешно изпита за признаване на правоспособност на отговорен актьор, могат да отправят до комисията искане да се запознаят с резултатите от проверката на писмената си работа.

(4) Запознаването с резултатите от проверката на писмената си работа лицата извършват лично в присъствието на член на изпитната комисия и длъжностно лице от администрацията на комисията, определено със заповед на председателя на комисията.

Раздел III

Признаване на правоспособност на отговорен актьор положил успешно изпит пред комисията (Загл. - доп., бр. 51 от 2008 г.)

Чл. 12а. (Нов - ДВ, бр. 54 от 2014 г.) (1) За признаване на пълна правоспособност на отговорен актьор е необходимо кандидатът да е издържал успешно четирите модула на изпита, посочени в чл. 3, ал. 2.

(2) За признаване на частична правоспособност на отговорен актьор е необходимо кандидатът да е издържал успешно базовия модул на изпита и поне един от специализираните модули, посочени в чл. 3, ал. 2.

(3) При успешно полагане само на базовия модул на изпита кандидатът може да се яви на един или повече от специализираните модули за признаване на частична или пълна правоспособност не по-късно от следващото провеждане на изпит по реда на чл. 8, ал. 1.

(4) При призната частична правоспособност лицето, което иска да му бъде призната пълна правоспособност на отговорен актьор или правоспособност и в друга област, може да се яви на избраните модули при всяко провеждане на изпит по реда на чл. 8, ал. 1.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.; изм., бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) (1) Комисията признава правоспособността на отговорен актьор на лицата, които са положили успешно изпита по раздел II, в 14-дневен срок от обявяването на резултатите по чл. 12, ал. 1 .

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.; изм., бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) Комисията вписва служебно в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 20 ЗКФН лицата с призната правоспособност на отговорен актьор в 7-дневен срок от представянето на документ, удостоверяващ внасянето на дължимата такса за издаване на сертификат съгласно тарифата - приложение към чл. 27, ал. 1 ЗКФН.

Раздел IIIа

Признаване на правоспособност на отговорен актьор, положил успешно изпит пред професионална организация на актьорите (Нов. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.)

Чл. 13а. (Нов. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.; изм., бр. 83 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.; изм., бр. 83 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) Изпит за придобиване на правоспособност на отговорен актьор в Република България по смисъла на чл. 95, ал. 2, т. 7 от Кодекса за застраховането и чл. 122и, ал. 2, т. 7 КСО може да организира и професионална организация на актьорите, която е юридическо лице с нестопанска цел, регистрирано в Република България и е пълноправен член на създадената през 1895 г. Международна актьорска организация, със седалище в Канада.

(2) При провеждане на изпит по ал. 1 професионалната организация на актьорите уведомява комисията за условията, при които се провежда изпитът, вкл. за тематичния обхват на изпита, реда за неговото провеждане, както и за правилата за оценяване.

(3) Уведомяването по ал. 2 се извършва не по-късно от четири месеца преди датата на започване на изпитната програма. Комисията може в двумесечен срок от уведомяването да даде задължителни указания за извършването на промени в представените документи и условията, при които се провежда изпитът, ако прецени, че те не съответстват на тези по чл. 9, по отношение на:

1. тематичния обхват на изпита;

2. гаранциите за коректното провеждане на изпита;

3. критериите за оценка и минималното ниво на оценка за признаване на успешно положен изпит.

(4) В случаите по ал. 1 комисията определя един или повече представители, които присъстват при провеждането на изпит, организиран от професионалната организация

на актьорите, и съставят подробен доклад до комисията за съответствието на изпита с документите по ал. 2 и 3. Представителите на комисията имат право на достъп до всички документи, свързани с кандидатите, изпита и неговото провеждане.

(5) Професионалната организация на актьорите уведомява комисията:

1. всяка година за планираните изпитни сесии през следващата година;
2. за мястото и деня на провеждане на всеки изпит и ги обявява на електронната си страница в интернет в срок не по-кратък от две седмици преди определената дата за провеждане на изпита.

(6) Професионалната организация на актьорите предоставя на комисията списък на лицата, положили успешно изпит за придобиване на правоспособност на отговорен актьор, два пъти годишно към 30 юни и към 31 декември на съответната година.

Чл. 13б. (Нов. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) (1) За признаване на правоспособност на отговорен актьор лицата, положили успешно изпит по реда на чл. 13а, подават в комисията заявление по образец, утвърден от комисията, към което прилагат:

1. документите по чл. 4, ал. 2;
2. документ, удостоверяващ успешно положен изпит пред професионална организация на актьорите по чл. 13а.

(2) Комисията може да изиска и други данни и документи, ако са необходими за вземане на решение за признаване на правоспособност на отговорен актьор.

Чл. 13в. (Нов. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 54 от 2014 г.; доп., бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) Комисията отказва признаването на правоспособност, ако:

1. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2014 г.; доп., бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) са налице основанията по чл. 6, т. 1 - 5 и т. 8;
2. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2014 г.) не е представен някой от документите по чл. 13б;
3. се установи, че професионалната организация на актьорите, издала документа по чл. 13б, ал. 1, т. 2, не отговаря на изискванията на тази наредба;
4. изпитът пред професионалната организация на актьорите не е проведен в съответствие с чл. 13а.

Чл. 13г. (Нов. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.; изм. и доп., бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) Комисията се произнася по заявлението за признаване на правоспособност на отговорен актьор в едномесечен срок от подаването му, а когато са били поискани допълнителни данни и документи - в 7-дневен срок от получаването им съответно от изтичането на срока по ал. 2.

(2) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) Когато е необходимо представяне на допълнителни данни и документи, комисията изпраща съобщение и определя срок за предоставянето им, който не може да е по-кратък от 3 работни дни.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.; предишна ал. 2, изм., бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) Комисията вписва служебно в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 13 ЗКФН лицата с призната правоспособност на отговорен актьор в 7-дневен срок от представянето на документ, удостоверяващ внасянето на дължимата такса за издаване на сертификат съгласно тарифата - приложение към чл. 27, ал. 1 ЗКФН.

Раздел IV

Сертификат

Чл. 14. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.) (1) Лицата с призната от комисията правоспособност на отговорен актьор получават сертификат, издаден от комисията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.) В едномесечен срок от получаване на решението по чл. 13, ал. 1, чл. 13г, ал. 1 или чл. 18, ал. 1 лицата с призната от комисията правоспособност заплащат такса за издаване на сертификат

съгласно тарифата по чл. 27, ал. 2 ЗКФН. Сертификатът се издава на хартиен носител по образец, одобрен от комисията, в 14-дневен срок от представяне на документ, удостоверяващ внасянето на дължимата такса.

(3) Дубликат на сертификата се издава от председателя по молба на заинтересуваното лице, ако сертификатът е откраднат, загубен, повреден или унищожен. При получаване на дубликата лицето връща оригинала на сертификата, ако той е на негово разположение.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.);

Глава трета

ПРИЗНАВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ, ПРИДОБИТА ИЗВЪН РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Чл. 15. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.; изм., бр. 54 от 2014 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.) Лицата, които имат правоспособност на отговорен актюер в областта на общото застраховане и/или животозастраховането, придобита извън Република България, или правоспособност на отговорен актюер в областта на допълнителното пенсионно осигуряване, придобита в държава членка, и удостоверена с издаден от компетентен орган или друга организация в държава извън Република България, съответно в държава членка, документ за правоспособност, диплом или друг сертификат, подават заявление за признаването ѝ в комисията по утвърден от нея образец. В заявлението се посочва и обхващат, за който лицето иска да му бъде призната правоспособност на отговорен актюер.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.) Към заявлението за признаване на придобита правоспособност на отговорен актюер в държава членка се прилагат:

1. документите по чл. 4, ал. 2;

2. нотариално заверен препис на документ за призната правоспособност, диплом или друг сертификат, който удостоверява признатата правоспособност на отговорен актюер;

3. информация за компетентния орган или организацията, издали документа, удостоверяващ призната правоспособност;

4. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2014 г.) информация за други данни, условия или ограничения, свързани с признатата правоспособност, невключени в документа по т. 2, или декларация, че не са налице такива данни, условия или ограничения;

5. декларация за истинността на посочените от лицата данни и за това, че им е известна наказателната отговорност за представяне на неверни данни, която се носи по Наказателния кодекс на Република България.

(3) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.) Към заявлението за признаване на придобита правоспособност на отговорен актюер в държава, която не е членка на Европейския съюз или Европейското икономическо пространство, се прилагат документите по ал. 2, както и информация за реда, по който на лицето му е била призната правоспособност.

Чл. 16. Комисията може да изиска и други данни и документи, ако са необходими, за вземане на решение за признаване на правоспособност на отговорен актюер.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2014 г.) Комисията отказва признаването на правоспособност, ако:

1. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2014 г.) са налице основанията по чл. 6, т. 1 - 5 ;

2. установи съществено различие между обхвата на правоспособността, за която се иска признаване, и изискванията относно тематичния обхват на изпита за признаване на правоспособност на отговорен актюер;

3. установи, че органът или организацията, издали документа за признаване на правоспособността, не разполага с необходимата компетентност за признаване на тази правоспособност;

4. е налице друго условие или ограничение, поради което придобитата правоспособност не може да бъде призната.

5. (нова - ДВ, бр. 54 от 2014 г.) не е представен някой от документите по чл. 15, ал. 2 или 3 или по чл. 16.

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.; изм. и доп., бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; доп., бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) Комисията се произнася по заявлението за признаване на придобитата правоспособност в едномесечен срок от подаването му, а когато са били поискани допълнителни данни и документи - в 7-дневен срок от получаването им, съответно от изтичането на срока по ал. 2.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; Нова - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) Когато е необходимо представяне на допълнителни данни и документи, комисията изпраща съобщение и определя срок за предоставянето им, който не може да е по-кратък от 3 работни дни.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.; изм., бр. 83 от 2018 г., в сила от 09.10.2018 г.) Комисията вписва служебно в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 13 ЗКФН лицата с призната правоспособност на отговорен актюер в 7-дневен срок от представянето на документ, удостоверяващ внасянето на дължимата такса за издаване на сертификат съгласно тарифата - приложение към чл. 27, ал. 1 ЗКФН.

Чл. 19. Лицата, на които е призната правоспособността, придобита извън Република България, съответно в държава членка, получават сертификат, издаден от председателя на комисията. Разпоредбите по чл. 14 се прилагат съответно.

Чл. 20. Лицата, на които е било отказано признаване на правоспособност по реда на тази глава, не могат да кандидатстват повторно за признаване на правоспособност със същия обхват, освен ако не представят нови документи по чл. 15 .

Глава четвърта

ФОРМА И СЪДЪРЖАНИЕ НА АКТЮЕРСКИЯ ДОКЛАД И НА СПРАВКИТЕ ПО КЗ, КОИТО ОТГОВОРНИЯТ АКТЮЕР ЗАВЕРЯВА. ФОРМА НА АКТЮЕРСКАТА ЗАВЕРКА

(Загл. изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.)

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.) (1) Актюерският доклад по чл. 97, ал. 2, т. 2 КЗ е с форма и съдържание съгласно приложение № 1.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.);

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.; изм., бр. 6 от 2017 г., в сила от 19.01.2017 г.) (1) Отговорният актюер на застрахователя, извършващ дейност по животозастраховане, изготвя и заверява следните справки:

1. годишна справка № ГА. 1.1: Технически резерви към 31 декември на съответната година (I част);

2. годишна справка № ГА. 1.2: Технически резерви към 31 декември на съответната година (II част);

3. годишна справка № ГА 1.3: Граница на платежоспособност към 31 декември на съответната година;

4. тримесечна справка № ТА. 1.1: Технически резерви към края на всяко тримесечие на съответната година (I част);

5. тримесечна справка № ТА. 1.2: Технически резерви към края на всяко тримесечие на съответната година (II част).

(2) Отговорният актюер на застраховател, който извършва дейност по общо застраховане, изготвя и заверява следните справки:

1. годишна справка № ГБ. 1.1: Резерв за предстоящи плащания към 31 декември на съответната година;

2. годишна справка № ГБ. 1.2: Технически резерви към 31 декември на съответната година;

3. годишна справка № ГБ 1.3: Граница на платежоспособност към 31 декември на съответната година;

4. тримесечна справка № ТБ. 1: Технически резерви от 1 януари до края на всяко тримесечие на съответната година.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.);

(4) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.; изм., бр. 6 от 2017 г., в сила от 19.01.2017 г.) Справките по ал. 1 и 2 се изготвят и представят в комисията съгласно изискванията на Наредба № 53 от 2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд (ДВ, бр. 6 от 2017 г.).

Чл. 23. (1) Актюерската заверка се полага в долния край на страницата, съдържаща съответната справка, под формата на изрично писмено и собственоръчно подписано изявление на отговорния актюер, в което се посочва, че образуваните технически резерви са достатъчни, съответно, че границата на платежоспособност е правилно изчислена.

(2) Когато съобразно изискванията за коректно използване на актюерските методи в практиката отговорният актюер счита, че образуваните технически резерви не са достатъчни или че границата на платежоспособност не е коректно изчислена, той е длъжен да завери съответната справка с резерви, като даде мотиви за даденото становище и посочи точните размери на техническите резерви, съответно на границата на платежоспособност.

Глава пета

(Нова - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) ФОРМА И СЪДЪРЖАНИЕ НА ГОДИШНИЯ АКТЮЕРСКИ ДОКЛАД ПО КСО

Чл. 24. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) (1) Годишният актюерски доклад по чл. 123, ал. 1, т. 5 КСО се изготвя в писмена форма за всеки от управляваните от пенсионноосигурителното дружество фондове за допълнително пенсионно осигуряване и се състои от основна част и приложения.

(2) Основната част на доклада се изготвя със съдържание съгласно приложение № 4.

(3) Към основната част на доклада се изготвят следните приложения със съдържание съгласно приложения № 5 - 13:

1. Актюерски баланс към 31 декември на отчетната година.

2. Брой на участниците във фонда за допълнително пенсионно осигуряване.

3. Нетна стойност на активите и доход от инвестиции към 31 декември на отчетната година и прогноза за техния размер към 31 декември на следващата година.

4. Размер на пенсионните резерви съгласно чл. 192, ал. 2 и чл. 213, ал. 2 КСО към 31 декември на отчетната година и прогноза за него към 31 декември на следващата година.

5. Размер на техническите резерви към фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми към 31 декември на отчетната година и прогноза за тях към 31 декември на следващата година.

6. Биометрични таблици за смъртност и технически лихвен процент за изчисляване на техническите резерви.

7. Осигурени лица по пол и възраст.

8. Пенсионери по пол и възраст.

9. Изплатени пенсии и извършени актуализации.

(4) В края на приложенията по ал. 3, т. 4 и 5 се прави актюерска заверка под формата на изрично изявление, подписано от отговорния актюер, в което посочва, че образуваните пенсионни, съответно технически резерви, са достатъчни.

(5) Когато съобразно изискванията за коректно използване на актюерските методи в практиката отговорният актюер счита, че образуваните пенсионни или технически резерви не са достатъчни, той е длъжен да завери съответното приложение, като мотивира своето становище и посочи точните размери, които съответните резерви следва да имат.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.) По смисъла на тази наредба:

1. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.) **"Компетентен орган на държава извън Република България, съответно на държава членка"** е държавен орган или организация, признати съгласно законодателството на съответната държава или от държавни органи, изрично оправомощени за тази цел с нормативен акт. Такива органи не могат да бъдат застрахователи, презастрахователи или пенсионноосигурителни дружества.

2. **"Организация в държава извън Република България, съответно в държава членка"** е юридическо лице, оправомощено с нормативен акт или с международен договор да издава дипломи, сертификати или други документи за правоспособност на отговорен актюер.

3. **"Общо застраховане"** обхваща видовете застраховки по раздел II от приложение № 1 към КЗ.

4. **"Животозастраховане"** обхваща видовете застраховки по раздел I от приложение № 1 към КЗ.

§ 2. (1) Заявленията за допускане до изпит по чл. 4, ал. 1 и за признаване на правоспособност, придобита извън Република България, по чл. 15, ал. 1 се попълват на български език.

(2) Документите, които се изискват по реда на наредбата и които са издадени на език, различен от българския, трябва да бъдат преведени на български език и легализирани в съответствие с изискванията на действащото законодателство. При несъответствие между текстовете за верни се приемат данните в превода на български език.

§ 3. Заместник-председателят на комисията, ръководещ управление "Застрахователен надзор", и заместник-председателят на комисията, ръководещ управление "Осигурителен надзор", могат да изготвят образци на декларации и други стандартизирани документи във връзка с прилагането на наредбата.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. Първият изпит за признаване на правоспособност на отговорен актюер се провежда в срок 6 месеца от влизането в сила на тази наредба.

§ 5. Наредба № 14 от 2004 г. за реда и начина за лицензиране на актюери на пенсионноосигурителни дружества и на управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване (ДВ, бр. 46 от 2004 г.) се отменя.

§ 6. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.; изм., бр. 83 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) Наредбата се приема на основание чл. 95, ал. 2, т. 5 и ал. 3 и чл. 97, ал. 6 от Кодекса за застраховането и чл. 122и, ал. 2, т. 5 и ал. 3 от и чл. 123, ал. 2 КСО и е приета с решение № 62-Н от 2.VIII.2006 г. на Комисията за финансов надзор.

§ 7. Комисията за финансов надзор дава указания по прилагането на наредбата.

Приложение № 1 към чл. 21, ал. 1
Форма и съдържание на актюерския доклад по чл. 97, ал. 2,
т. 2 КЗ
(Изм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; изм., бр. 38 от 2016 г., в сила от
20.05.2016 г.)

ГОДИШЕН АКТЮЕРСКИ ДОКЛАД

Раздел I

Анализ и структура на застрахователния портфейл
към края на отчетната година

1. В аналитичен разрез (графичен или табличен вид) се посочват основните характеристики на застрахователния портфейл по видове застраховки и измененията през последните три отчетни години.

2. В графичен вид се представя структурата на застрахователния портфейл на база премиен приход по видове застраховки, за които застрахователят има издадено разрешение съгласно приложение № 1 към КЗ.

3. Оповестява се оперативният програмен продукт, от който са извлечени данните.

Раздел II

Анализ и структура на премиите по видове застраховки

Анализира се размерът на премиения приход за последните три години по видове застраховки, като се изследват тенденциите по отношение на:

- стойността на инкасовия коефициент (отношението на дължими и получени премии) и периода на просрочване на плащането на премиите от страна на застрахованите лица;

- вземанията от застрахователни брокери и агенти и периода на тяхното просрочване;

- съотношението между индивидуални и групови договори;

- премиения приход по канали на продажба;

- броя на застрахователните договори и застрахованите обекти;

- срока на договорите;

- предсрочно прекратените договори и върнатите премии.

Раздел III

Анализ и структура на разходите за изплатени претенции по
видове застраховки

1. По видове застраховки се анализират размерът и структурата на предявените искиове и платените обезщетения и суми.

2. Разглеждат се развитието на щетите във времето (датата на настъпване на застрахователното събитие, на предявяване на претенцията и на нейното изплащане), както и тенденциите в броя и размера на щетите.

3. Анализират се плащанията по видове рискове, като се разглеждат честотата и тежестта на щетите.

4. Разглеждат се плащанията във връзка с поетите лимити на отговорност, като се анализират прехвърлените рискове на презастрахователи и възстановените обезщетения от презастрахователи с оглед вида на презастрахователните договори.

5. Сравняват се плащанията с калкулираните разходи за покриване на риска в застрахователно-техническите планове. Отчитат се резултатите от развитието на риска.

6. Дава се преценка на предприетите и необходимите мерки за прогнозиране и избягване на неблагоприятното развитие на рисковете.

Раздел IV

Анализ и структура на аквизиционните и административнит разходи

1. Посочват се размерът и начинът на разпределение на разходите по видове застраховки.

2. Анализира се размерът на начислените, реално изплатени и отсрочени комисиони. Сравнява се размерът на изплатените аквизиционни и инкасови комисиони по видове застраховки с предвидения в застрахователно-техническия план размер, като при разлики се анализират причините. Посочва се относителният дял на изплатените комисиони спрямо премийния приход по видове застраховки с оглед структурата на премийния приход по канали на продажба. При дългосрочни застраховки "Живот" се анализират размерът на първогодишните, второгодишните и еднократните комисиони, теглото на всеки вид комисиона в общата сума и относителният дял на всеки вид комисиона спрямо премийния приход.

Раздел V

Технически резерви

1. Анализ на образуваните към края на отчетната година технически резерви. Размер на brutните резерви и дял на презастрахователите в тях с оглед вида и условията на презастрахователните договори.

2. (доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) Подробно описание на използваните методи за образуване на отделните видове технически резерви, в съответствие с глава шеста, раздел II от КЗ и Наредба № 27 от 2006 г. за реда и методиката за образуване на техническите резерви от застрахователите и на здравноосигурителните резерви (ДВ, бр. 36 от 2006 г.)(Наредба № 27). Описанието на методите съдържа:

- особености и модификации;
- използвани базисни параметри и формули;
- информацията, въз основа на която са направени изчисленията;
- обосновка на направени експертни допускания и преценки;
- достатъчност на резервите - оценка на възможните неблагоприятни отклонения от образуваните технически резерви.

3. Изменения в размера на brutните технически резерви и дела на презастрахователите в тях с оглед промяна в обема на дейността на застрахователя, размера на отстъпените премии на презастрахователи, развитието на плащанията.

4. Сравнителен анализ на размерите на техническите резерви, определени по всеки отделен метод, посочен в Наредба № 27, в случаите, когато се предвижда възможност за прилагане на повече от един метод, и аргументирана обосновка за избор на прилагания метод.

5. Подробно описание на тенденциите в развитието на претенциите и тяхното предявяване във времето, предвид избора на статистически методи за образуване на резерва за възникнали, но непредявени претенции. Аргументирана обосновка на използваните методи за образуване на резерва за възникнали, но непредявени претенции по видове застраховки с оглед развитието на щетите по видове застраховки за достатъчно продължителен период от време.

6. Описание на валутата, в която са образувани техническите резерви с оглед валутата, в която са задълженията по застрахователните и презастрахователните договори, валутата, в която е договорена премията, и държавата, в която е разположен рискът.

7. Данни за размера на приходите и разходите при инвестиране на техническите резерви и реализираната доходност. Използваната в животозастраховането схема за

разпределение на дохода от инвестиции на активите между застрахователя и застрахованите лица. Данни за използваната техническа лихва и разпределения през отчетната година доход по партидите на притежателите на полици.

8. Размер на техническия резултат по видове застраховки и частта от него, заделена за образуване на запасен фонд. Представяне на мотивирана обосновка, в случай че не се образува запасен фонд по даден вид застраховка, съгласно чл. 6, ал. 3 от Наредба № 27. Анализ на използването на средствата от запасния фонд.

9. Коментар относно сигурността на данните и възможността за допускане на грешки и необходимостта от промяна на системата за събиране на данни за застрахователната статистика.

10. Необходимост от промяна на методите за образуване на техническите резерви.

Раздел VI

Анализ и проявление на рисковете

1. Анализират се рисковете по видове застраховки и отражението им върху плащанията и застрахователните резерви.

2. Отчитат се презастрахователните рискове и влиянието им върху портфейла.

3. Определя се общият ефект от въздействие на рисковете (печалба или загуба) по видове застраховки, като се анализират brutният резултат, резултатът за презастрахователя и участието на застрахователя в него.

4. Анализират се тенденциите в развитието на коефициента на щетимост, коефициента на разходи и комбинирания коефициент (сбора от предходните два) по видове застраховки.

5. Отразяват се приетите мерки за предпазване от техническите рискове.

6. Изразяват се мотиви за промяна на методите за оценка на рисковете, на общите условия, тарифите и застрахователно-техническите планове, както и на презастрахователната политика.

Раздел VII

(Изм. - ДВ, бр. 38 от 2016 г., в сила от 20.05.2016 г.)

Анализ на платежоспособността на застрахователите без право на достъп до единния пазар

Описват се съставните елементи на фактическата платежоспособност (собствени средства, намалени с нематериалните активи, отчетени по баланса) и необходимата платежоспособност, изчислена по методите, определени с Наредба № 51 от 28.04.2016 г. за собствените средства и за изискванията за платежоспособност на застрахователите, презастрахователите и групите застрахователи и презастрахователи, като се анализира резултатът, получен по различните методи.

Раздел VIII

Независима оценка на активите и пасивите и финансовото състояние на застрахователя

Прави се преглед и актюерска оценка на съответните позиции от баланса на застрахователя и се отчита тяхното влияние върху финансовото състояние и промените му през отчетната година.

Приложение № 2 към чл. 21, ал. 2

Форма и съдържание на актюерския доклад

по чл. 97в, ал. 2, т. 2 330

(Изм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; отм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.)

Приложение № 3 към чл. 22, ал. 4
(Изм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.; отм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 09.09.2013 г.)

Приложение № 4 към чл. 24, ал. 2
(Ново - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.)

Съдържание на годишния актюерски доклад по чл. 123, ал. 1, т. 5 КСО

1. Наименование на пенсионноосигурителното дружество, наименование на фонда за допълнително пенсионно осигуряване, дата, към която е изготвен актюерският доклад, трите имена и подпис на отговорния актюер, трите имена и подписи на управляващите и представляващите дружеството.

2. Кратко описание на пенсионните схеми и описание на използваната методология и допусканията за създаване на актюерския модел.

3. Описание на икономическите, демографските и политическите характеристики на средата, в която фондът осъществява дейност.

4. Актюерски анализ на структурата на активите на фонда.

4.1. Анализ на активите на фонда към края на отчетната година по източници на средства - от осигурителни вноски, доходност, прехвърлени средства от или във други фондове. Увеличение/намаление на активите на фонда през отчетната година по източници на средства.

4.2. Абсолютно и относително (процентно) разпределение на средствата от осигурителни вноски във фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване за отчетната година по видове осигурителни договори - договори с лични вноски, договори с осигурител, договори с друг осигурител.

4.3. Абсолютно и относително (процентно) разпределение на средствата от осигурителни вноски във фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми за отчетната година по видове осигурителни вноски - от предприятия осигурители и от физически лица.

4.4. Структурен анализ на активите за покриване на техническите резерви по чл. 213а, ал. 2 КСО на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми към края на отчетната година.

5. Структурен анализ и актюерска оценка на контингента от участници във фонда.

5.1. Структурен анализ съгласно приложение № 11 на действителното състояние на контингента от осигурени лица по пол и възраст в сравнение с направените предположения в края на предходната отчетна година. Посочва се броят и относителното тегло на осигурените лица, прекратили участието си във фонда по причини: прехвърляне в други фондове, промяна на осигуряването по чл. 4б или чл. 4в КСО, прехвърляне на средствата по чл. 69б КСО, пенсиониране, смърт, еднократно или разсрочено изплащане на дължимите средства.

5.2. Структурен анализ съгласно приложение № 11 на контингента на новоосигурените лица по пол и възраст през отчетната година и сравнение с направените предположения в края на предходната отчетна година.

5.3. Структурен анализ на броя на новоосигурените лица, които са се прехвърлили от други фондове за допълнително пенсионно осигуряване през отчетната година и сравнение с броя на прекратилите участието си във фонда поради прехвърляне в други фондове, както и анализ на лицата, променили осигуряването си по реда на чл. 4б или чл. 4в КСО и възобновили осигуряването си по чл. 124а КСО.

5.4. Структурен анализ съгласно приложение № 12 на контингента на пенсионерите по пол и възраст и по видове пенсии и на броя на новоотпуснатите през отчетната година пенсии в сравнение с направените предположения в края на предходната отчетна година. Посочва се броят и относителното тегло на пенсионерите

по пол, прекратили участието си във фонда по видове причини: поради изтичане срока на пенсията или поради смърт.

5.5. Актюерска оценка на полово-възрастовия състав на участниците във фонда и прогнозен брой пенсионери за следващата година.

6. Актюерски анализ на инвестиционния риск и осигурителните рискове по предлагани пенсионни схеми и тяхното отражение върху осигурителните и пенсионните плащания през отчетната година.

6.1. На базата на извършен анализ се формира актюерска оценка на ефекта от реалното проявление на отделните рискове, както и отражението им върху осигурителните и пенсионните плащания.

6.2. Анализ на фактически извършените осигурителни и пенсионни плащания през отчетната година и сравнение със съответните данни съгласно направените в края на предходната отчетна година допускания.

6.3. Преценка за необходимост от промени в актюерските разчети и инвестиционната политика на съответния фонд, произтичащи от въздействието на инвестиционния риск и осигурителните рискове.

7. Анализ и оценка на актюерския баланс.

7.1. Актюерска оценка на задълженията на фонда към осигурените лица.

7.2. Актюерска оценка на задълженията на фонда към пенсионерите по всеки вид пенсионна схема при отчитане и посочване на използваните сметни основи (биометрични таблици за смъртност и технически лихвен процент) и наличието на дефицит или излишък.

7.3. Актюерска оценка на изплатените пенсии и извършените актуализации през отчетната година по месеци, съгласно приложение № 13.

7.4. Актюерска оценка на пенсионните резерви по видове пенсионни схеми и на техническите резерви (със съставящите го капитализирана стойност на пенсиите и остатъчен резерв) към фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, описание на формулите и процеса на формирането им съобразно техния източник и сравнение с направените прогнози в предходния актюерски доклад. Посочване на формираните резерви за минимална доходност във фонда и в дружеството, техните размери и относителни дялове към стойността на нетните активи на фонда.

7.5. Описание на актюерските допускания (демографските и икономическите предположения), използвани при пресмятане на настоящата стойност на задълженията към лицата с пожизнени пенсии. Актюерска оценка на чувствителността на актюерския баланс към промените в актюерските допускания.

8. Анализ и актюерска оценка на ликвидността на пенсионния фонд.

8.1. Анализ на състоянието на минималните ликвидни средства, като в табличен или графичен вид се посочват размерът и съставните им елементи. Съпоставка с текущите задължения на фонда и актюерска оценка на ликвидността на фонда за допълнително пенсионно осигуряване.

8.2. Описание на недостига на ликвидни средства, ако има такъв, и препоръки за неговото преодоляване.

9. Прогноза за състоянието на фонда по осигурителни рискове и видове пенсионни схеми за следващата година.

9.1. Описание на актюерските допускания (демографските и икономическите предположения), приложени за разработване на прогнозата за следващата година, и тяхната обосновка. Посочват се измененията на някои от тях в сравнение с допусканията, извършени през предходни години, и причините за това.

9.2. Изготвената съгласно изискванията на т. 9.3 прогноза за отчетната година в предходния годишен актюерски доклад се сравнява с постигнатите резултати през отчетната година и се анализират причините за отклоненията от прогнозата.

9.3. В аналитичен разрез по осигурителни рискове се прави описание на прогнозата за следващата година по основни параметри - брой на участниците във фонда, в т. ч. осигурени лица и пенсионери по видове пенсионни схеми, новоосигурени лица, новоотпуснати пенсии, размер на нетната стойност на активите, постъпления от осигурителни вноски, доходи от инвестиции, размер на плащанията по видове плащания и пенсионни схеми.

10. Оценка на информационната база, използвана в актюерския доклад.

10.1. Източници на данни, използвани за актюерските допускания (демографските и икономическите предположения).

10.2. Формули, използвани за изчисляване на видовете пенсии, пенсионните резерви и техническите резерви.

10.3. Сметни основи (биометрични таблици за смъртност и технически лихвен процент) за изчисляване на техническите резерви.

10.4. Оценка на възможността за грешки в използваната база данни.

10.5. Използван софтуер при изготвяне на актюерския доклад.

11. Заключение и препоръки относно финансовата стабилност на фонда."

**Приложение № 5 към чл. 24, ал. 3
(Ново - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.)**

Актюерски баланс			
на			
..... пенсионен фонд „.....“			
към 31.12. г.			
Актив	Сума в левове	Пасив	Сума в левове
	отчетна година		отчетна година
I. Обща стойност на актива по счетоводен отчет от тях:		I. Задължения към лицата с отпуснати пенсии – общо, в т.ч.	
		1. Пенсии за старост – общо, в т.ч.	
		2. Пенсии за инвалидност – общо, в т.ч.	
		3. Наследствени пенсии – общо, в т.ч.	
		II. Задължения към осигурените лица – общо	

II. Дефицит/(Излишък)		III. Други задължения	
III. Общо (I ± II)		IV. Общо (I + II + III)	
<p><i>Забележки:</i></p> <p><i>1. Дружествата попълват в актюерския баланс всички видове изплащани пенсии, в т.ч. пожизнени и срочни.</i></p> <p><i>2. Оценката на задълженията се извършва за всяко осигурено лице и за всеки пенсионер с пожизнена или срочна пенсия поотделно, след което се обобщава.</i></p> <p><i>3. Посочените задължения в графата „Други задължения“ се посочват общо и поотделно.</i></p> <p><i>4. За фондовете, които продължават да изплащат пенсии по реда на § 114, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Кодекса за задължително обществено осигуряване (ДВ, бр. 67 от 2003 г.), се посочват задълженията към лицата с отпуснати пенсии на отделен ред за всеки вид осигурителен случай.</i></p> <p><i>5. Актюерският баланс се подписва от отговорния актюер и управляващите и представляващите пенсионноосигурителното дружество, като се посочва датата на изготвянето.</i></p>			
Изготвил:	Представяващи:
.....
(.....)		(.....)	(.....)

**Приложение № 6 към чл. 24, ал. 3
(Ново - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.)
Брой на участниците във фонда за допълнително пенсионно осигуряване**

№	Показатели	към 31.12. Г. (отчетна година)	към 31.12. Г. (следваща година)
1.	Брой на участниците във фонда, в т.ч.:		
1.1.	осигурени лица		
1.2.	пенсионери		
2.	Новоосигурени лица		
3.	Постъпления от осигурителни вноски (в хил. лв.)		

№	Показатели	към 31.12. Г. (отчетна година)	към 31.12. Г. (следваща година)
4.	Нови пенсионери		
5.	Новоотпуснати пенсии (в хил. лв.)		
6.	Суми за пенсии (в хил. лв.)		
7.	Отпуснати пенсии на наследници (в хил. лв.)		
8.	Еднократно и разсрочено изплатени суми (в хил. лв.)		
9.	Прехвърлени средства в друг фонд (в хил. лв.)		
10.	Прехвърлени средства от друг фонд (в хил. лв.)		

**Приложение № 7 към чл. 24, ал. 3
(Ново - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.)
Нетна стойност на активите и доход от инвестиции**

№	Показатели (в хил. лв.)	към 31.12. г. (отчетна година)	към 31.12. г. (следваща година)
1.	Нетна стойност на активите		
2.	Доход от инвестиции		

**Приложение № 8 към чл. 24, ал. 3
(Ново - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.)**

Размер на пенсионния резерв за		
(наименование на универсалния пенсионен фонд)		
№	Показател	Размер
1.	Размер на пенсионния резерв по чл. 192, ал. 2 КСО към 1 януари на отчетната година	
2.	Постъпления по чл. 170, ал. 3 КСО	
3.	Постъпления от собствени средства на пенсионноосигурителното дружество	
4.	Размер на пенсионния резерв по чл. 192, ал. 2 КСО към 31 декември на отчетната година	
5.	Прогнозен размер на пенсионния резерв по чл. 192, ал. 2 КСО към 31 декември на следващата година	
Размер на пенсионния резерв за		
(наименование на фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване)		
№	Показател	Размер
1.	Размер на пенсионния резерв по чл. 213, ал. 2 КСО към 1 януари на	

	отчетната година	
2.	Постъпления по чл. 245, ал. 3 и 5 КСО	
3.	Постъпления от собствени средства на пенсионноосигурителното дружество	
4.	Размер на пенсионния резерв по чл. 213, ал. 2 КСО към 31 декември на отчетната година	
5.	Прогнозен размер на пенсионния резерв по чл. 213, ал. 2 КСО към 31 декември на следващата година	

**Приложение № 9 към чл. 24, ал. 3
(Ново - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.)**

Размер на техническите резерви към фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми „.....“		
№	Показател	Размер
1.	Размер на техническите резерви по чл. 213а, ал. 1, т. 2 КСО към 31 декември на отчетната година общо, в т.ч.:	
1.1.	Постъпления по чл. 234, ал. 13 КСО	
1.2.	Доход от инвестирането на техническите резерви	
2.	Прогнозен размер на техническите резерви по чл. 213, ал. 1, т. 2 КСО към 31 декември на следващата година	

**Приложение № 10 към чл. 24, ал. 3
(Ново - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.)**

Биометрична таблица за смъртност за изчисляване на техническите резерви							
Техническият лихвен процент, използван в таблицата за смъртност, е в размер – %.							
1	2	3	4	5	6	7	8
Възраст	Брой на преживелите лица	Брой на починалите лица	Вероятност за преживяване	Вероятност за смърт	Очаквана продължителност на бъдещия живот	Дисконтирани числа	Комутативни числа
x	l_x	d_x	p_x	q_x	e_x	D_x	N_x

**Приложение № 11 към чл. 24, ал. 3
(Ново - ДВ, бр. 83 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.)**

Осигурени лица по пол и възраст

№	Брой осигурени лица	Пол	Прогноза за отчетната година от предходната година	Общо за отчетната година	15 – 24 г.	25 – 34 г.	35 – 44 г.	45 – 54 г.	55 – 64 г.	над 64 г.
1.	Брой на осигурените лица, в т.ч.:	Мъже								
		Жени								
		Всичко								
1.1.	Новоосигурени	Мъже								

								актуализация
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								

*Забележка. Включително изплатения остатък от партидите на лицата с изтекъл срок на пенсията.

**Преходни и заключителни разпоредби към НАРЕДБА № 51
от 28.04.2016 г. за собствените средства и за изискванията
за платежоспособност на застрахователите,
презастрахователите и групите застрахователи и
презастрахователи
(ДВ, бр. 38 от 20.05.2016 г., в сила от 20.05.2016 г.)**

§ 9. В приложение № 1 към чл. 21, ал. 1 от Наредба № 31 от 2006 г. за условията и реда за провеждане на изпит и за признаване на правоспособност на отговорен актюер, за признаване на правоспособност, придобита извън Република България, както и за формата на актюерската заверка, формата и съдържанието на актюерския доклад и на справките по Кодекса за застраховането, които отговорният актюер заверява (обн., ДВ, бр. 71 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 51 от 2008 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 54 от 2014 г.) раздел VII се изменя така:

„Раздел VII

Анализ на платежоспособността на застрахователите без право на достъп до единния пазар

Описват се съставните елементи на фактическата платежоспособност (собствени средства, намалени с нематериалните активи, отчетени по баланса) и необходимата платежоспособност, изчислена по методите, определени с Наредба № 51 от 28.04.2016 г. за собствените средства и за изискванията за платежоспособност на застрахователите, презастрахователите и групите застрахователи и презастрахователи, като се анализира резултатът, получен по различните методи."

**Преходни и заключителни разпоредби към НАРЕДБА № 53
от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката
на активите и пасивите и образуването на техническите
резерви на застрахователите, презастрахователите и
Гаранционния фонд
(ДВ, бр. 6 от 19.01.2017 г., в сила от 19.01.2017 г.)**

§ 7. В чл. 22, ал. 4 от Наредба № 31 от 2006 г. за условията и реда за провеждане на изпит и за признаване на правоспособност на отговорен актюер, за признаване на правоспособност, придобита извън Република България, както и за формата на актюерската заверка, формата и съдържанието на актюерския доклад и на справките по Кодекса за застраховането, които отговорният актюер заверява (обн., ДВ, бр. 71 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 51 от 2008 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 54 от 2014 г. и бр. 38 от 2016 г.) думите „Наредба № 30 от 2006 г. за изискванията към счетоводството, формата и съдържанието на финансовите отчети, справките, докладите и приложенията на застрахователите и презастрахователите" се заменят с „Наредба № 53 от 2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд (ДВ, бр. 6 от 2017 г.)".